

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **K.**, nar. X. v meste J., srílanskej štátnej príslušnosti, naposledy bytom v zahraničí: J., t. č. PT R., zastúpený JUDr. M., advokátkou, H. proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. p.: MU-476-17/PO-Ž/2009 zo dňa 7.10.2009, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/78/2009-42 zo dňa 28. apríla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Bratislave č. k. 9Saz/78/2009-42 zo dňa 28. apríla 2010 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. p.: **MU-476-17/PO-Ž/2009 zo dňa 7.10.2009**, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom

znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl a podľa ustanovení § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Krajský súd dospel k záveru, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými navrhovateľom a za takejto situácie následne rozhodol správne a v súlade so zákonom o azyle, keď navrhovateľovi neudelil azyl a neposkytol mu ani doplnkovú ochranu, pretože jeho dôvody nepovažoval za dôvody, pre ktoré by bol navrhovateľ v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia v zmysle § 2 písm. f/ zákona o azyle.

Krajský súd sa pri posudzovaní rozhodnutia odporcu podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa uplatnenými v opravnom prostriedku a dospel k záveru, že postup odporcu ako aj jeho rozhodnutie boli vydané v súlade so zákonom.

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci krajský súd uviedol, že táto námietka nie je dôvodná. Odporca zákonným spôsobom vykonal s navrhovateľom vstupný pohovor, pričom pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzal z jeho obsahu, posudzujúc dôvody navrhovateľovej žiadosti o azyl vo svetle ním prezentovaných dôvodov. Odporca v rámci svojich povinností vyhľadal a do spisu založil množstvo informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, potrebných tak pre posúdenie samotnej žiadosti o azyl ako aj pre posúdenie bezpečnostných rizík prípadného návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu.

Za nedôvodnú vyhodnotil krajský súd aj námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia odporcu pre nedostatok dôvodov. Podľa krajského súdu odporca v odôvodnení jasným, zrozumiteľným a logickým spôsobom opísal zistený stav veci, uviedol v čom videl nenaplnenie predpokladov udelenia azylu resp. poskytnutia doplnkovej ochrany. Z predmetného odôvodnenia je zrejмый myšlienkový pochod, ktorým bol vedený pri vydaní napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd považoval aj námietku nesprávneho posúdenia veci za nedôvodnú.

K neudeleniu azylu uviedol, že navrhovateľ vo vyhlásení, ktorým požiadal o azyl uviedol, že Srí Lanku opustil z dôvodu, že je tamilskej národnosti, ktorá je prenasledovaná vládou. Tento

dôvod zopakoval aj počas vstupného pohovoru, v závere ktorého dodal, že v roku 2006 bezprostredne po smrti svojho brata (uviedol, že zomrel počas bojov na Srí Lanke, následne uviedol iné okolnosti jeho smrti - mal byť zastrelený v taxíku počas doby zákazu vychádzania), bol aj on zadržaný armádou na jeden týždeň, počas ktorého bol mučený s cieľom, aby sa priznal k spolupráci s LTTE. Následne bol prepustený a nemal už žiadne problémy ani s armádou a ani s nikým iným, a to ani do času svojho odletu zo Srí Lanky (10.12.2008).

Podľa krajského súdu navrhovateľ nepreukázal žiadnu z okolností, ktoré uvádzal. Podľa krajského súdu bolo možné navrhovateľa hodnotiť ako nedôveryhodnú osobu, nakoľko v priebehu azylového konania zásadným spôsobom zmenil dôvody svojho odchodu zo Srí Lanky, keď uvádzal iba všeobecné prenasledovania tamilskej národnosti ako celku (aj počas vstupného pohovoru) a až v závere pohovoru uviedol okolnosti jeho zadržania.

Podľa krajského súdu je dôvodné predpokladať, že ak by skutočne bol armádou v roku 2006 zadržaný a mučený, zmienil by sa o tejto skutočnosti už pri podaní vysvetlenia na políciu, resp. pri podaní vyhlásenia, ktorým požiadal o azyl. Jeho vysvetlenie toho rozporu, že nerozumel tlmočeniu neobstojí, nakoľko tlmočenie bolo vykonané do tamilského jazyka, pričom o nedostatku tlmočenia sa ani len nezmienil.

Podľa krajského súdu už iba táto okolnosť (nedôveryhodnosť navrhovateľa) je dostatočným dôvodom k neudeleniu azylu.

Krajský súd uviedol, že ak by výpoveď navrhovateľa, obsahujúca opis jeho zadržania políciou (v roku 2006) bola pravdivá, výrok o neudelení azylu je správny a zákonný. Dôvodom jeho údajného zadržania a mučenia v auguste 2006 nebola jeho národnosť, rasa, vierovyznanie, zastávania politických názorov alebo príslušnosť k určitej sociálnej skupine, ale údajná snaha armády vynútiť si jeho priznanie, že spolupracuje s LTTE. Pokiaľ ide o prípadné nezákonné praktiky armády pri vedení boja proti LTTE, krajský súd poukázal na skutočnosť, že od jeho následného prepustenia uplynul dlhý čas - viac ako dva roky - v priebehu ktorého nemal už žiadne problémy, a to ani do svojho odchodu zo Srí Lanky. Bola teda narušená časová súslednosť medzi údajným zadržaním navrhovateľa ako dôvodom jeho žiadosti o azyl a jeho následným odchodom z krajiny pôvodu.

Z uvedeného možno podľa krajského súdu vyvodiť záver, že dôvod jeho odchodu bol iný ako ten, ktorý prezentoval pred odporcom a možno spoľahlivo ustáliť, že výrok o neudelení azylu navrhovateľovi je správny a zákonný.

Krajský súd vyhodnotil aj výrok o neposkytnutí doplnkovej ochrany za správny a zákonný. Predpokladom poskytnutia doplnkovej ochrany je existencia bezpečnostného rizika návratu žiadateľa o azyl do krajiny pôvodu, t. j. existencia hrozby vážneho bezprávia v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľovi nebol v krajine jeho pôvodu uložený trest smrti a ani mu jeho uloženie nehrozí. S poukazom na jeho nedôveryhodnosť niet dôvodu predpokladať, že v minulosti (v roku 2006) sa stal objektom neľudského zaobchádzania a keby tomu tak aj bolo, s poukazom na fakt, že od údajného zadržania armádou v roku 2006 už nemal žiadne problémy možno dedukovať, že v prípade návratu mu nehrozí neľudské či ponižujúce zaobchádzanie. V konaní sa tiež nepreukázalo, že by na Srí Lanke aktuálne prebiehal ozbrojený konflikt (tento bol ukončený v máji roku 2009), ktorý by ohrozoval osobnú integritu navrhovateľa. Navyiac tento konflikt bol situovaný do severných oblastí krajiny, teda južné oblasti Srí Lanky boli z tohto pohľadu bezpečnými, kam by sa navrhovateľ mohol vrátiť aj v čase trvania v súčasnosti už ukončeného konfliktu.

Krajský súd poukázal napokon na to, že navrhovateľ nemá pravdepodobne skutočný záujem na azyle, pretože nevyčkal na skončenie konania o ním podanom opravnom prostriedku voči rozhodnutiu odporcu. Takéto počínanie nesie zjavné známky iného ako prezentovaného dôvodu odchodu navrhovateľa z krajiny jeho pôvodu.

Na základe uvedeného krajský súd rozhodnutie odporcu, ktorým navrhovateľovi neudelil azyl a rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany ako rozhodnutie vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zastúpení svojej právnej zástupkyne včas odvolanie, v ktorom uviedol, že jeho vyhlásenia produkované v priebehu azylového konania sú súvislé a hodnoverné a neprotirečia informáciám o krajine pôvodu, práve naopak.

Na základe nedostatočne zistených informácií o krajine pôvodu je podľa neho zrejmé, že odporca nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Poukázal na to, že odporca v odôvodnení neposkytnutia doplnkovej ochrany vynechal odôvodnenie v časti týkajúcej sa mučenia a iného krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania, pričom navrhovateľ v pohovore uvádzal práve mučenie a praktiky súvisiace s mučením. Odporcovi vyčítal, že nedostatočne vyhodnotil existenciu podmienok pre poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR.

Na základe uvedeného navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutie odporcu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že rozsudok krajského súdu navrhol ako vecne správny potvrdiť. Nestotožnil sa s námietkou navrhovateľa, že rozhodnutie odporcu bolo vydané na základe nedostatočného skutkového a právneho posúdenia. V odvolaní totiž neuvádza také skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia a opätovne poukazuje len na dôvody žiadosti, tak ako ich uvádzal v priebehu azylového konania.

Podľa odporcu dôvody, ktoré navrhovateľ uvádzal v azylovom konaní sa mu nepodarilo preukázať hodnoverným spôsobom a bola tu narušená časová súvislosť medzi jeho zadržaním a odchodom z krajiny pôvodu. Navyše pri podaní vysvetlenia na polícii ani vo vyhlásení o udelenie azylu a v zápisnici k podaniu vysvetlenia sa o mučení nezmieňoval a poukazoval na všeobecne nepriaznivú situáciu v krajine jeho pôvodu ohľadne prenasledovania osôb tamilskej národnosti. Tieto skutočnosti podľa odporcu znižujú dôveryhodnosť tvrdení navrhovateľa o tom, že bol v krajine pôvodu vystavený problémom ako neskôr uvádzal.

Navyše navrhovateľ nepožiadaval o azyl z vlastnej iniciatívy po príchode na územie SR, ale až po zadržaní políciou, keď sa nevedel preukázať žiadnym dokladom oprávňujúcim ho na pobyt na území SR. To, že nemá skutočný záujem o azyl potvrdzuje aj to, že po podaní opravného prostriedku opustil azylové zariadenie a jeho súčasný pobyt nie je odporcovi známy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. augusta 2010 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1/ zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (informácie nachádzajúce sa v databáze odporcu pod č. p.: MU-110/ODZS-2009, č. p.: MU-104/ODZS-2008, informácie zo zasadnutia pracovnej skupiny EK EURASIL k Srí Lanke z 22.10.2007 a z novinových článkov týkajúcich sa aktuálnej situácie na Srí Lanke), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu a bezpečnostné riziko prípadného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o udelenie azylu zo dňa 23.9.2009, jeho cieľovou krajinou bolo Taliansko, kde chcel požiadať o azyl. Žijú tam príbuzní jeho strýka. Uviedol, že v prípade, že by nebol zadržaný políciou na území SR, o azyl by na území SR nepožiadaval.

Krajinu svojho pôvodu opustil zo strachu, nakoľko je tamilskej národnosti a ako tamojšia menšina je prenasledovaná vládou. Podozrievali ho zo spolupráce s LTTE.

Navrhovateľ v pohovore uviedol, že sa bojí o život, mohol by byť zadržaný armádou, prípadne aj usmrtený, len preto, že Srí Lanku opustil.

Na otázku, či chce záverom ešte niečo dodať, uviedol, že mal problémy s armádou. Po smrti svojho brata, ktorého 12.8.2006 zastrelili v meste Jaffna vojaci za podozrenie zo spolupráce s LTTE, začali sa aj jeho problémy. Aj jeho podozrievali zo spolupráce s LTTE, preto zo strachu krajinu opustil.

Niekoľko dní po usmrtení brata, prišli k nim vojaci, pričom spolu s matkou a sestrou ich odviezli do nejakého armádneho tábora. Tam ich vypočúvali, pričom matku a sestru v ten istý deň prepustili a jeho zadržovali týždeň, pričom počas výsluchu ho aj mučili, bili a liali mu na hlavu petrolej a povedali, že to zapália. Po tom ako mu nič nedokázali, po týždni ho prepustili s tým, že každý deň sa musel hlásiť u nich osobne. Potom už také problémy nemal.

Na otázku ako došlo k usmrteniu brata uviedol, že brat bol zastrelený vo svojom aute - taxíku, počas doby, kedy bol vojakmi vyhlásený zákaz vychádzania.

Na otázku odporcu, prečo o svojich problémoch nehovoril už počas vypočutia slovenskou políciou po zadržaní, resp. po tom, ako požiadal o azyl, uviedol, že bol vypočutý za prítomnosti tlmočníka, ktorému nerozumel.

Zo zápisnice o podaní vysvetlenia zo dňa 20.8.2009 (OCP Stropkov) vyplynulo, že navrhovateľ uviedol, že krajinu pôvodu opustil asi pred dvoma mesiacmi, za prevedenie do Európskej únie, konkrétne do Talianska, mu zaplatil strýko čiastku, ktorú nevie uviesť, neznámemu človeku - prevádzачovi. Uviedol, že o udelenie azylu na území SR žiada z dôvodu ozbrojeného konfliktu v jeho krajine. Má obavy o svoje zdravie a život. Zo zápisnice vyplynulo, že navrhovateľ porozumel zákonnému poučeniu a po prečítaní a pretlmočení zápisnice do jazyka anglického (ktorému jazyku podľa vlastného vyjadrenia rozumie) uviedol, že nežiada opravu či doplnenie, čo potvrdil vlastnoručným podpisom.

Zo zápisnice o podaní vysvetlenia zo dňa 20.8.2009 (Oddelenie azylu PZ Humenné) vyplynulo, že navrhovateľ žiada o udelenie azylu z politických dôvodov, pričom uviedol, že je tamilskej národnosti, ktorá je prenasledovaná vládnuou stranou. Ďalej dodal, že bol v domovskej krajine väznený jeden mesiac za účasť v boji proti vládnucej strane. Zápisnica o podaní vysvetlenia bola pretlmočená do anglického a potom tamilského jazyka. So zápisnicou vyjadril súhlas a o zmenu a doplnenie navrhovateľ nežiadal, čo potvrdil vlastnoručným podpisom.

Odporca v rozhodnutí, ktorým neudelil navrhovateľovi azyl, poukázal na to, že v jeho prípade nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania v zmysle zákona o azyle. Navrhovateľ v krajine podľa vlastného vyjadrenia nevyvíjal žiadnu činnosť, pre ktorú by mu hrozila perzekúcia. V súvislosti s dôvodom navrhovateľa, pre ktorý žiadal udeliť azyl a to, že sa obáva možného zadržania a uväznenia armádou, ktorá ho v minulosti zadržala a vypočúvala za podozrenie zo spolupráce s LTTE, odporca uviedol, že krajinu pôvodu opustil až niekoľko mesiacov po spomínanom incidente. Podľa vlastného vyjadrenia sa po prepustení zdržiaval doma, pričom nemal s nikým žiadne problémy. Preto ním uvedené dôvody nie je možné považovať za perzekúciu v zmysle zákona o azyle, ale ako dôsledok napätej situácie na Srí Lanke, kde donedávna tamilskí povstalci bojovali za nezávislosť tamilského štátu v severnej a východnej časti Srí Lanky, čo malo nepriaznivý vplyv na všetkých obyvateľov v danom regióne.

Analýzou výpovede navrhovateľa odporca dospel k záveru, že jeho obava o život v krajine pôvodu súvisela s nepokojmi v regióne, čo však nezakladá žiaden relevantný dôvod na udelenie azylu na území SR.

Odporca v rozhodnutí špecifikuje postavenie a činnosť skupiny LTTE v s uvedením zdrojov, z ktorých informácie čerpal a súčasne poukazuje na závery zasadnutia skupiny Európskej komisie EURASIL zo dňa 22.10.2007 (v Belgicku), z ktorých vyplýva, že sa jednotlivé členské štáty vyjadrili, že žiadnu skupinu srílanských žiadateľov nepovažuje za osoby, ktoré vo všeobecnosti potrebujú ochranu. Zároveň väčšina členských štátov alternatívu vnútorného presídlenia pre Tamilanov zo severu a východu krajiny do hlavného mesta Colomba, ako aj do iných regiónov na juhu, západe a v centrálnej oblasti považuje za reálne riešenie problému.

Definitívnou porážkou LTTE v máji 2009 sa na Srí Lanke podarilo ukončiť štvrtstoročie trvajúcu občiansku vojnu a prezident Srí Lanky Mehonda Radžapaksé prehlásil, že smrť lídra povstalcov znamená koniec konfliktu a celý národ spadá pod vládu parlamentu.

Odporca na základe uvedeného dospel k záveru, že nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania v zmysle zákona o azyle, z čoho je zrejmé, že i navrhovateľ nesplnil podmienky v zmysle § 8, § 10 zákona o azyle.

Vzhľadom k tomu, že neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu, odporca skúmal, či navrhovateľ spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle.

Odporca uviedol, že pri posudzovaní opodstatnenosti žiadosti nebolo ničím hodnoverne preukázané, že by bol navrhovateľ v krajine pôvodu vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu a nie je dôvod domnievať sa, že v prípade jeho návratu do krajiny jeho pôvodu vzhľadom na aktuálnu situáciu v krajine pôvodu, by bol vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia tak, ako to vyplýva zo zákona o azyle.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil

dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 až § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav vecí podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S týmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Dôvodom jeho údajného zadržania a mučenia v auguste 2006 nebola jeho národnosť, rasa, vierovyznanie, zastávania politických názorov alebo príslušnosť k určitej sociálnej skupine, ale údajná snaha armády vynútiť si jeho priznanie, že spolupracuje s LTTE. Pokiaľ ide o prípadné nezákonné praktiky armády pri vedení boja proti LTTE, odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že od jeho následného prepustenia uplynul dlhý čas - viac ako dva roky - v priebehu ktorého nemal už žiadne problémy, a to ani do svojho odchodu zo Srí Lanky. Bola teda narušená časová súslednosť medzi údajným zadržaním navrhovateľa ako dôvodom jeho žiadosti o azyl a jeho následným odchodom z krajiny pôvodu.

Táto skutočnosť podľa názoru odvolacieho súdu výrazne oslabuje tvrdenia navrhovateľa, že dôvodom jeho odchodu z krajiny pôvodu boli okolnosti jeho zadržovania armádou v roku 2006. Hoci dôvodom neudelenia azylu nebola nedôveryhodnosť navrhovateľa, ani pozornosti odvolacieho súdu neuniklo, že navrhovateľ takýto dôvod žiadosti neuvádzal pri podaní vysvetlenia zo dňa 20.8.2009 na OCP Stropkov a Oddelení azylu Humenné, ale odvolával sa na všeobecne nepriaznivú situáciu v krajine pôvodu vo vzťahu vlády k príslušníkom tamilskej skupine. Táto skutočnosť taktiež prispela k vyhodnoteniu jeho následne uvádzaného dôvodu ako nepreukázaného. Pričom neobstojí námietka navrhovateľa, že pri podaní vysvetlenia nerozumel tlmočeniu, nakoľko tlmočenie bolo vykonané do anglického a následne tamilského jazyka, pričom o nedostatku tlmočenia sa nezmienil.

S poukazom na aktuálnu situáciu v krajine pôvodu, ktorú odporca podrobne analyzoval vo svojom rozhodnutí s uvedením zdrojov, z ktorých čerpal, odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že rozhodnutie o neudelení azylu je zákonné a krajský súd nepochybil, keď za zákonné považoval aj rozhodnutie odporcu v časti o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrane, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale bolo by u nich (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie.

Aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany sa viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu. V danom prípade vzhľadom na aktuálnu situáciu v krajine pôvodu, na ktoré odporca správne v odôvodnení uvedenej časti výroku rozhodnutie poukazuje, nebola preukázaná existencia bezprostrednej a reálnej hrozby vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, preto pokiaľ krajský súd považoval rozhodnutie v napadnutej časti za zákonné, nepochybil.

Krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami obsiahnutými v opravnom prostriedku a rovnako aj dôvodom, pre ktorý požiadal navrhovateľ o azyl.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými ako aj právnymi závermi krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, z čoho vyvodil svoj záver zhodný so záverom odporcu o tom, že navrhovateľ nepreukázal opodstatnenosť obáv z prenasledovania z dôvodov taxatívne vymedzených v zákone o azyle a nesplnil podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

K vysloveným záverom krajského súdu nemá odvolací súd žiadne námietky a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu a doplnkovej ochrany bolo potrebné považovať za zákonné, preto odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemali úspech vo veci, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. augusta 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová